

Protocol Meldcode

KINDERMISHANDELING (KM) EN HUISELIJK GEWELD (HG)

met afwegingskader

Versie juni 2020

De Meldcode met afwegingskader

De meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt school goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Sinds 1 juli 2013 is school verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers:

- Meldnormen
- Situaties van Onveiligheid
- Afwegingsvragen.

Vanaf 1 januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

→ Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid

van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Bij signalen/vermoedens van eer- gerelateerd geweld → contact opnemen met **VT**. Daar waar de **veiligheid** van het slachtoffer of aangewezen dader in acuut gevaar is: bel de Politie: **112**.

→ **Structurele onveiligheid**

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

→ **Disclosure**

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die in stap 4 worden gesteld.

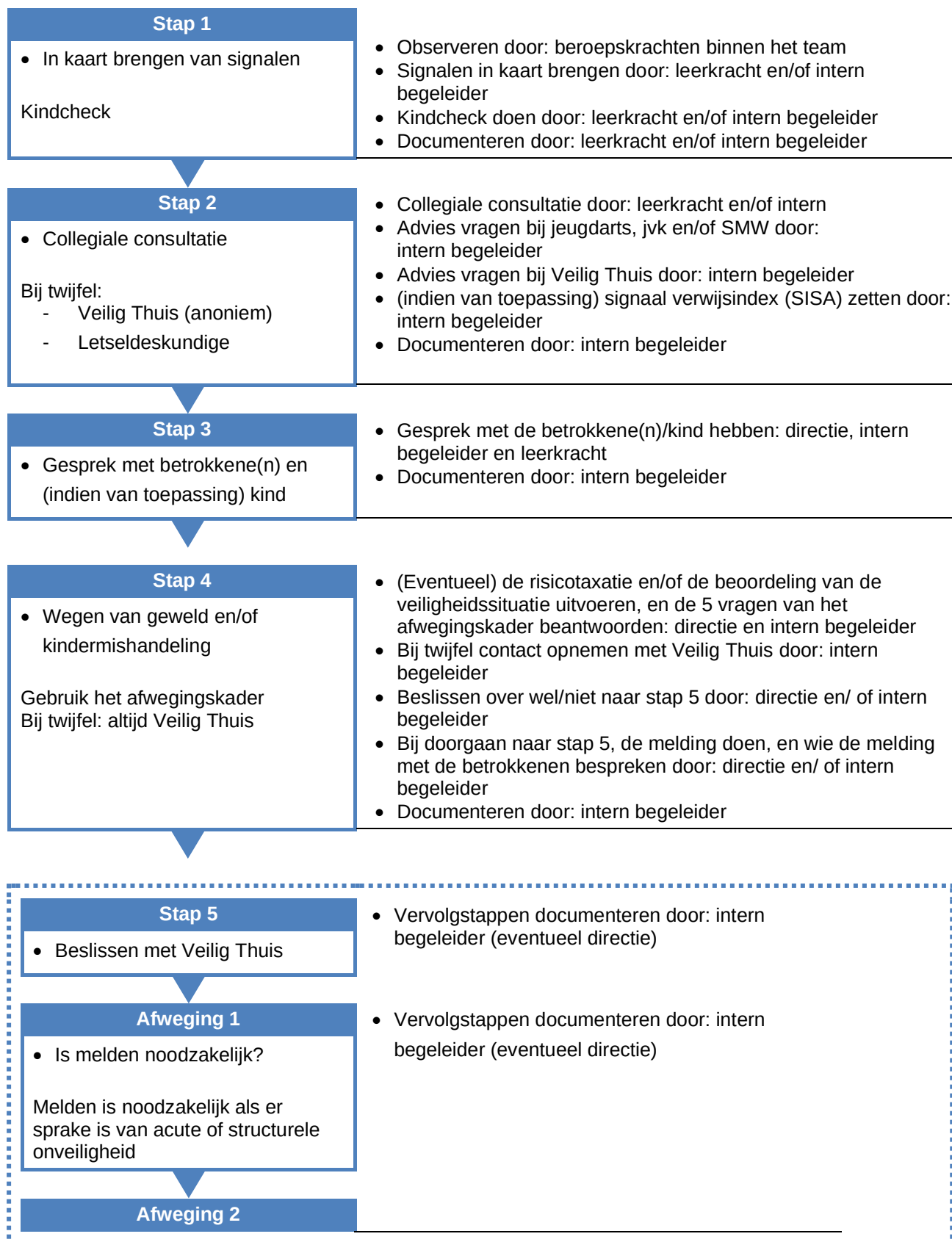
Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage: Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Gezien er op SBO De Windroos geen aandachtsfunctionaris is aangesteld neemt de intern begeleider deze taak waar.

- Is hulpverlening (ook) mogelijk?

- Vervolgstappen documenteren door: intern begeleider (eventueel directie)

Omschrijving van de stappen

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Leerkrachten en/of beroepskrachten van school die signalen herkennen, delen deze signalen met de intern begeleider. De intern begeleider legt werkwijze uit. Nagegaan wordt of meerdere collega's deze signalen herkennen of kunnen aanvullen.

- 1) Beschrijf de zorg/het signaal zo concreet mogelijk
- 2) Sinds wanneer doet het zich voor?
- 3) Hoe vaak doet het zich voor? Nemen de signalen toe in intensiteit of aantal?
- 4) In welke situaties, op welke momenten?
- 5) Is er een aanleiding voor dit gedrag (situatie) aan te wijzen?
- 6) Wat is het gevolg van het gedrag?
- 7) Wordt de zorg door betrokkenen gedeeld?
- 8) Herkennen de betrokkenen het gedrag (situatie) en herkennen betrokkenen de zorg?
- 9) Welke acties zijn al ondernomen? Door wie?
- 10) Wat gaat goed (concreet)

Leerkracht of intern begeleider doet altijd de Kindcheck: zijn er broers/zussen bij ons op school?

Intern begeleider documenteert (samen met leerkracht) in verslagdocument (volgens format). Verslagdocument wordt met **wachtwoord** (bekend bij Intern begeleider en directie) bewaard als apart document in het LVS van de leerling.

Intern begeleider en leerkracht bepalen wie de leerling op de hoogte gaat brengen van de zorgen en het gesprek hierover met de leerling aangaat.

Stap 2: Collegiale consultatie

(Wanneer bij Stap 1 de Intern begeleider nog niet op de hoogte is gebracht moet de leerkracht contact opnemen met de Intern begeleider.)

De Intern begeleider neemt contact op met jeugdarts, schoolverpleegkundige en/of SMW voor advies (anoniem).

De Intern begeleider vraagt zo nodig/bij twijfel advies bij Veilig Thuis (anoniem).

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

Intern begeleider beslist (in overleg met leerkracht/ directie) wie in gesprek gaat met betrokkene(n) in het algemeen en wie expliciet in gesprek gaat met de leerling (participatie). Bij het participatie gesprek zal gekeken worden naar wat (naar verwachting) voor de leerling de prettigste gesprekspartner(s) is (zijn). Bij het gesprek met ouders (en leerling) zal, in principe, de directie het woord voeren en de intern begeleider zorgen voor verslaglegging/procesbewaking.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

Zo snel mogelijk na stap 3 voeren intern begeleider, directie en eventueel leerkracht de risicotaxatie en/of de beoordeling van de veiligheidssituatie uit. De intern begeleider, directie en eventueel leerkracht nemen de **5 afwegingsvragen** door. Intern begeleider legt de antwoorden van de afwegingsvragen vast in het document.

Als er sprake is van "twijfel" wordt advies gevraagd bij Veilig Thuis.

Indien er aan de hand van de afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, zal de directie de melding bij Veilig Thuis doen. Wanneer mogelijk/gewenst zal de intern begeleider aanwezig zijn ter ondersteuning.

Indien er aan de hand van de afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, bereiden directie en intern begeleider het gesprek met de betrokkenen voor. Directie en intern begeleider voeren het gesprek met betrokkenen. **Vermeld hier dan ook dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden.**

De vijf afwegingsvragen

Meldnorm 1	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis.

	Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

Directie en intern begeleider nemen samen de laatste 3 vragen van het afwegingskader nog eens goed door en noteren te antwoorden op de deze vragen alvorens contact met VT op te hebben genomen.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

Teamleden die signalen opvangen, nemen contact op met de Intern begeleider. Stap 1 en 2 worden doorgelopen door inbrenger en intern begeleider. Stap 3, 4 en 5 worden (tenzij anders gewenst) doorlopen door directie en intern begeleider. De intern begeleider is eindverantwoordelijk voor de verslaglegging. Directie is eindverantwoordelijk voor de beslissing om wel of geen melding te doen.

Vertrouwelijke informatie

Intern begeleider documenteert in verslagdocument (volgens format). Verslagdocument wordt met wachtwoord (bekend bij Intern begeleider en directie) bewaard als apart document in het LVS van de leerling.

Documenteren

Intern begeleider documenteert en legt vast in verslagdocument. Dit format wordt gebruikt als basis voor de verslaglegging.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**. De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is ook gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun (klein-) kinderen, en daarom ook niet beschikken over kindsignalen. Ook het contact met een adolescent waarbij de beroepskracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck. De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen. De kindcheck geldt alleen voor broertjes en zusjes die op SBO de Windroos zitten. **Broers/zussen die op een andere school zitten, worden buiten beschouwing gelaten.** <- dit vind ik wel vreemd.. Ik zou deze hele zin weglaten.

Eer- gerelateerd geweld/ meisjesbesnijdenis

Bij sprake of vermoeden van eer- gerelateerd geweld neemt intern begeleider meteen contact op met Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. In dergelijke gevallen neemt intern begeleider of directie (of desnoods andere betrokkenen) direct contact op met Veilig Thuis.

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een leerling of ouders is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een leerling zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als leerling/betrokkene daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een cliënt, patiënt of leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt.

NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

SISA - Multisignaal

SISA staat voor Signaleren en Samenwerken en tevens voor Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak.

Het is belangrijk, dat professionals die tegelijkertijd zijn betrokken bij de ondersteuning en/ of begeleiding van een leerling, met elkaar kunnen samen werken om de juiste resultaten te behalen. Met SISA wordt bijgehouden of meerdere professionals op hetzelfde moment betrokken zijn bij hetzelfde kind. Ook wordt zichtbaar gemaakt in SISA of andere professionals betrokken zijn bij kinderen op hetzelfde adres of bij kinderen met dezelfde ouder.

SISA is goed beveiligd. Dit moet ook volgens de wet Bescherming Persoonsgegevens. SISA is alleen toegankelijk voor aangesloten organisaties die hun betrokkenheid bij een kind/jongere kenbaar hebben gemaakt.

Vanuit de zorgstructuur op SBO De Windroos vinden wij het belangrijk samen te werken met (externe) deskundigen en professionals. Daarom zullen wij kinderen waarbij risico- en/of zorgsignalen worden waargenomen, altijd kenbaar maken in SISA om de samenwerking te kunnen optimaliseren. **Tevens worden deze kinderen besproken in ons Zorgteam.**

Participatie van kinderen

Om bij vermoedens van kindermishandeling te kunnen handelen in het belang van het kind is het essentieel dat kinderen in het hele proces van signaleren en de daaropvolgende beslissingen betrokken worden, dat wil zeggen dat er naar hun visie gevraagd en geluisterd wordt, dat hun mening meeweegt in beslissingen en dat zij informatie krijgen. Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Onderstaande punten zijn opgenomen in een format voor gesprek met betreffende leerling.

1. Informatie over het proces

Leerkracht en intern begeleider bepalen samen en in overleg wie van hen (samen kan ook) de leerling op de hoogte brengt van:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

2. Informatie over veilig opgroeien

Leerkracht en intern begeleider bepalen samen en in overleg wie van hen (samen kan ook) de leerling op de hoogte brengt van:

- De informatie aan kinderen over hun recht om veilig op te groeien?
- Wat een normale omgang tussen ouder en kind is?
- *Ontschuldiging* (het kind treft geen blaam)

3. Recht op eigen mening

Leerkracht en intern begeleider bepalen samen en in overleg wie van hen (samen kan ook) de leerling op de hoogte brengt over:

- Het recht om betrokken te worden, het recht op een eigen mening te geven en de mogelijkheden daarvan.

4. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

Leerkracht en intern begeleider bepalen samen en in overleg wie van hen (samen kan ook) de leerling luistert naar de visie van het kind:

- De mening van het kind over bestaande zorgen.
- De door het kind geopperde oplossingen.
- De mening over voorgestelde beslissingen.

5. De mening van het kind in de besluitvorming

Leerkracht en intern begeleider bepalen samen en in overleg wie van hen (samen kan ook), hoe en wanneer de mening van het kind wordt gevraagd over de besluitvorming en beschrijven hoe de mening van het kind meegenomen wordt in de besluitvorming.

6. Route bij disclosure

In geval van disclosure bepalen leerkracht en intern begeleider samen en in overleg wie van hen direct contact opneemt met VT om samen vervolgstappen te bepalen en wie van hen (samen kan ook) de leerling op de hoogte brengt van de te nemen stappen.

7. Steun

Leerkracht en intern begeleider bespreken samen en in overleg met de leerling welke hulp/ondersteuning de leerling nodig heeft.

8. Tips voor gesprek

Voor kwalitatieve gesprekstips kan de “Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” (VWS, 2018) geraadpleegd worden. Zie tevens bijlage: participatie gesprek leerling en participatieverslag

“The right of children to have their best interests be a primary consideration in all matters involving or affecting them must be respected, especially when they are victims of violence, as well as in all measures of prevention”. (VN-Kinderrechtencomité)

Bijlage: Participatie gesprek leerling

Bij het volgen van de stappen van de meldcode is het belangrijk het kind/de leerling te betrekken en op de hoogte te houden voor, tijdens en na het zetten van de stappen van de meldcode.

In het kort:

→ *Bij iedere beslissing die van invloed is op een kind vormt het belang van het kind de eerste overweging.*

→ *Participatie is cruciaal om te weten wat in het belang van het kind is.*

→ *Toegankelijke, begrijpelijke informatie op maat is een voorwaarde voor betekenisvolle participatie.*

→ *Het kind ontvangt aanmoediging en gelegenheid om zijn of haar mening te geven in een open dialoog en een kindvriendelijke setting.*

→ *Naar deze mening wordt daadwerkelijk geluisterd en er wordt passend belang aan gehecht: de visie van het kind wordt meegewogen in de besluitvorming.*

→ *Terugkoppeling over wat er met de mening van het kind is gedaan is noodzakelijk.*

→ *Het kind heeft de mogelijkheid om te reageren op (of te klagen over) de beslissing die is genomen en de wijze waarop de mening van het kind is meegewogen.*

→ *Betekenisvolle participatie is een continu proces van voortdurende, wederzijdse informatie-uitwisseling in alle fasen.*

Bij een (het eerste) gesprek is het belangrijk dat de leerling het gevoel krijgt serieus genomen te worden.

Hieronder een voorbeeld van wat professionals tegen kinderen kunnen zeggen:

“Wat jou overkomt, is niet goed. Ieder kind heeft het recht om op een veilige en prettige manier op te groeien. Ik maak me zorgen om de problemen die er bij jou thuis zijn. Ik vind het belangrijk met jou te praten, ik wil graag weten hoe jij er tegen aan kijkt. Wat zijn de leuke dingen en wat zijn de minder leuke dingen? Zijn er dingen waar jij je zorgen over maakt? Hoe zou jij het graag willen hebben of wat denk jij dat er moet gebeuren? Ik wil dus graag jouw verhaal horen, jij weet het beste hoe het met je gaat! Als ik je een vraag stel die je niet wilt beantwoorden dan hoeft dat niet, ik wil je vooral de kans geven om te vertellen wat je kwijt wilt. Vaak helpt het mensen om te praten over hun problemen, zodat we dan kunnen zoeken naar een oplossing. Soms helpt het al als je met iemand kan praten die je vertrouwt of is het belangrijk dat je ouders hulp krijgen bij de problemen. Of misschien kan iemand waar je ouders het goed mee kunnen vinden helpen, zoals een tante, opa, vrienden of burens.”

<u>Participatieverslag</u> Naam leerling: Klas: Datum: ____ - ____ - ____ Verslaglegger(s): <i>initialen</i>	
Onze zorgen:	<i>Leg uit wat normaal is in de omgang tussen ouders en kinderen. Conflicten kunnen anders beëindigd worden dan met psychisch en/of fysiek geweld. Uitleg dat kinderen geen schuld hebben aan mishandeling, verwaarlozing of seksueel misbruik. Verwoord wat wij niet of wat wij anders willen voor het kind.</i>
Wat wil je zelf zeggen/vragen/... Wat is jouw mening? Hoe denk jij dat we je kunnen helpen? Maak je je ergens zorgen over? Heb je ideeën over oplossingen?	<i>De leerling heeft het recht om betrokken te worden, om zijn/haar mening te geven en vragen te stellen. Bespreek wanneer dat kan en wat we met de mening van de leerling (kunnen) doen (meewegen in het besluit). Het kind heeft ook recht op bezwaar maken, ook dat wordt in een beslissing meegenomen.</i>
Betrokkenen	<i>Vertel welke mensen betrokken kunnen/zullen worden, wat hun functie is binnen de school of binnen het traject. Leg uit wat de personen gaan doen maar ook waarom en wanneer. Vraag of de leerling ok is met de betrokken personen. Soms is het mogelijk een andere functionaris met dezelfde functie te betrekken.</i>
Besluiten die genomen worden + door wie + over wat + wanneer	<i>Het is belangrijk ook te pijlen wat de leerling zelf denkt dat er zal gaan gebeuren. Het beeld dat het kind heeft, klopt niet altijd. Het is goed te herhalen dat een kind zijn/haar mening mag blijven geven en dat die mening meegewogen zal worden in een beslissing.</i>
Verwachte terugkoppeling van VT en waarover.	<i>Bij disclosure/ acuut gevaar moet VT meteen om advies gevraagd worden. Het is belangrijk en nodig om dat te noemen en aan te geven dat we dan zullen horen wat het gevolg kan/zal zijn.</i>
Wat wil je zelf zeggen/vragen/... Wat is jouw mening? Hoe denk je dat we je kunnen helpen?	<i>Geef het kind eventueel bedenktijd. Maak een afspraak om op de situatie terug te komen.</i>
Afsluiten/volgende afspraak	<i>Bespreek met de leerling wanneer jullie elkaar weer zien/spreken. Vraag of de leerling in het netwerk (buurvrouw, oom, grootouders, ...) iemand heeft waar hij/zij terecht kan als het niet goed gaat thuis. Geef aan dat het kind in geval van nood 112 moet bellen.</i>
Bij wie wil/kun je terecht.	<i>Laat de leerling weten bij wie hij/zij terecht kan om het hart te luchten. In een later stadium kan besproken worden wie kan helpen bij herstel en verwerking.</i>

Bijlage: Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïdepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene. • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken. • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/ signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-) partnerstalking, huwelijksdwang, eer- gerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.